

Bologna Süreci Eğiticilerin Eğitimi Dijital Paketi

MODÜL 3: Öğrenci Merkezli Öğretim Yöntem ve Teknikleri

Alt Konu 3.1: Aktif Öğrenme ve Yenilikçi Pedagojiler

Uygulama El Kitabı — Sınıfta Hemen Uygulanabilecek 10 Pratik Aktif Öğrenme Tekniği

1. Düşün-Eşleş-Paylaş (Think-Pair-Share)

- *Tanım:* Öğrenci önce bireysel düşünür, sonra bir eşiyile paylaşır, ardından sınıfla paylaşır.
- *Süre:* 5-8 dakika
- *Adımlar:* (1) Soru sorun, 1 dakika bireysel düşünme süresi verin. (2) Öğrencileri ikiye eşleştirin, 2 dakika tartışın. (3) Birkaç çifti sınıfla paylaşmaya davet edin.

2. Bir Dakikalık Kağıt (One-Minute Paper)

- *Tanım:* Ders sonunda öğrencilerden dersin en önemli noktasını ve anlamadıkları bir yeri yazmalarını isteme.
- *Süre:* 2-3 dakika
- *Adımlar:* (1) Ders bitmeden önce kağıt dağıtın. (2) İki soruyu sorun: "Bugün öğrendiğiniz en önemli şey ne?" ve "Hâlâ kafanızda soru işareti olan bir şey var mı?" (3) Kağıtları toplayıp bir sonraki derse hazırlık için kullanın.

3. Akran Öğrenmesi (Peer Instruction)

- *Tanım:* Bir kavramı anlayan öğrencinin, anlamayan arkadaşına anlatması.
- *Süre:* 8-10 dakika
- *Adımlar:* (1) Kavram testi sorusu sorun. (2) Öğrencilerden bireysel cevap vermelerini isteyin. (3) Farklı cevap veren öğrencileri eşleştirip tartışın. (4) Tekrar cevap almalarını isteyin.

4. Örnek Olay İncelemesi (Case Study)

- *Tanım:* Gerçekçi bir senaryo üzerinden analiz ve karar verme.
- *Süre:* 15-20 dakika
- *Adımlar:* (1) Kısa bir vaka metni dağıtın. (2) Küçük gruplar halinde analiz ettirin. (3) Grupların çözüm önerilerini sınıfla paylaşmasını sağlayın.

5. Problem Çözmeye Dayalı Öğrenme (PBL) — Mini Versiyon

- *Tanım:* Gerçek hayattan bir problemin grup halinde çözülmesi.
- *Süre:* Bir ders saati veya haftalar süren proje şeklinde
- *Adımlar:* (1) Açık uçlu bir problem sunun. (2) Gruplara araştırma görevi verin. (3) Çözüm sunumlarını değerlendirin.

6. Kar Topu Tartışması (Snowball Discussion)

- *Tanım:* Bireysel görüşlerin giderek büyüyen gruplarla birleştirilmesi.
- *Süre:* 10-12 dakika
- *Adımlar:* (1) Bireysel düşünme. (2) İkili gruplaşma. (3) Dörtlü gruplaşma. (4) Sınıfla paylaşım.

7. Galeri Yürüyüşü (Gallery Walk)

- *Tanım:* Grupların ürettiği çalışmaların sınıf içinde sergilenip dolaşarak incelenmesi.
- *Süre:* 15 dakika

- *Adımlar:* (1) Grupları farklı sorular/konular üzerinde çalıştırın. (2) Çalışmaları duvarlara/masalara yerleştirin. (3) Grupların birbirlerinin çalışmasını gezip geri bildirim yazmasını sağlayın.

8. Kavram Haritası Oluşturma (Concept Mapping)

- *Tanım:* Öğrencilerin kavramlar arası ilişkileri görsel olarak haritalandırması.
- *Süre:* 10-15 dakika
- *Adımlar:* (1) Merkezi bir kavram verin. (2) Öğrencilerden ilişkili kavramları ve aralarındaki bağlantıları çizmelerini isteyin. (3) Haritaları karşılaştırıp tartışın.

9. Rol Yapma / Canlandırma (Role Play)

- *Tanım:* Öğrencilerin belirli bir rolü üstlenerek konuyu farklı bir perspektiften deneyimlemesi.
- *Süre:* 10-20 dakika
- *Adımlar:* (1) Senaryo ve rolleri belirleyin. (2) Öğrencilere rollerini kısaca hazırlanma süresi verin. (3) Canlandırma sonrası sınıfla tartışın.

10. Debat / Yapılandırılmış Tartışma (Structured Debate)

- *Tanım:* Öğrencilerin bir konunun iki farklı tarafını savunarak tartışması.
- *Süre:* 20-25 dakika
- *Adımlar:* (1) Tartışmalı bir konu belirleyin. (2) Sınıfı iki gruba ayırıp taraf atayın. (3) Hazırlık süresi verin. (4) Yapılandırılmış tartışmayı yönetin, süreyi kontrol edin.

Genel Uygulama Notu: Bu tekniklerin tamamını aynı anda kullanmaya çalışmayın. Her ders için bir veya iki teknik seçip küçük adımlarla başlamanız, sürdürülebilir bir dönüşüm sağlar.